

Dato: 8. juli 2024
Udarbejdet af: MA og OL

Undervisningsmiljøundersøgelse år 23-25

Vores pædagogiske hverdag har som afsæt den forudsætning, at for at man kan lære noget må man være i trivsel og følge sig tryk i såvel undervisningen som i andre dagligdags sammenhænge, der hører efterskolelivet til.

Det er derfor et kontinuerligt fokusområde for vores undervisningsmiljøundersøgelser at se på elevernes trivsel og tryghed såvel i som udenfor undervisningen, så vi ad denne vej kan være opmærksomme på forandringer og tendenser i elevernes måde at agere på i faglige og sociale sammenhænge, og ikke mindst i deres identitetsarbejde, således at hverdagen, undervisningen og efterskolelivet generelt opfattes meningsfuldt, udviklende og dannende.

Eleverne på Hørby Efterskole ønsker at udvikle sig socialt, personligt og fagligt, og herigennem også at kunne blive en del af det store fællesskab, som et efterskoleår giver mulighed for, hvis man er medskaber af det. Dette er i sig selv interessant, da eleverne, som følge af Coronapandemien, de seneste to år har lært at agere og danne relationer i små sociale bobler, hvilket ikke giver plads til udfoldelse, interageren og relationsskabelse i det store fællesskab, som et efterskolehold med 130 elever giver mulighed for. En mulighed som vi på Hørby - på trods af restriktioner - alligevel har formået at skabe igennem pandemien (nærmere uddybet i evaluerings- og opfølgingsplan for 2020/2021).

Af vores årlige undersøgelsesmateriale laver vi en førmåling og en eftermåling af vores elevhold, og her viser det sig at eleverne på efterskolen skaber flere nære venskaber, som de tør betro sig til, end de har haft derhjemme. Dette ses blandt andet i materialet herunder:

Tabel - Eftermåling 20/21:

Hvor mange nære venner har du derhjemme, som du tør betro dig alt til?

Observationer

Total

116

● Ingen

10,3%

● 1 ven

19,8%

● 2 - 4 venner

44,0%

● 5 eller flere venner

25,9%

Hvor mange nære venner har du på HE, som du tør betro dig alt til?

Observationer

Total

116

● Ingen

7,8%

● 1 ven

6,9%

● 2 - 4 venner

41,4%

● 5 eller flere venner

44,0%

Her ser vi at 25,9 % af eleverne har 5 eller flere nære venner derhjemme, hvor dette tal blandt nære venner på Hørby er 44 %. Tager vi tallene for 2 nære venner eller derover, er tendensen den samme, da det blandt vennerne derhjemme udgør 69,9 % af eleverne, som har 2 eller flere nære venner, mens det blandt venskaberne på Hørby er 85,4 % af eleverne, som har 2 eller flere nære venner. Det i sig selv er med til at pege på et trykt undervisningsmiljø, hvor eleverne har tillid til og tør at betro sig til hinanden.

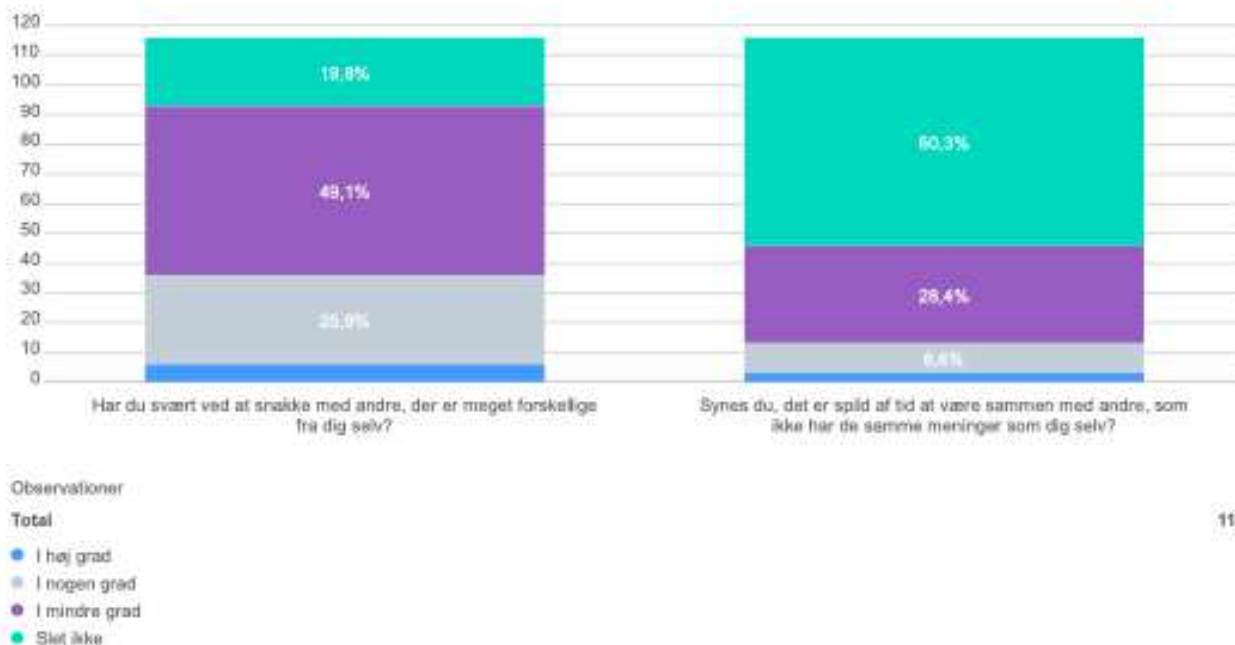
Dog er det også relevant at lægge mærke til de 7,8 % af eleverne, der svarer at de *ingen* nære venner har på Hørby i eftermålingen. En tendens vi skal være yderst opmærksomme på, og som vi skal handle på i forløbet på at mindske denne andel for derved at sikre bedre trivsel og trykthed blandt eleverne.

Hvis vi ser på elevernes svar i forhold til at kunne tale med folk, som er forskellig fra en selv, så forholder det sig sådan at 68,9 % af eleverne svarer *slet ikke* eller *i mindre grad* til om det er svært at tale med folk, som er forskellig fra en selv. Til dette fortæller eleverne også at de gerne bruger tid på at tale med folk, som er forskellig fra dem selv og har andre meninger end dem, da hele 88,7 % svarer *slet ikke* eller *i mindre grad* til at de synes det er spild af tid til at være sammen med andre, som ikke har samme meninger som en selv. Alt sammen tendenser, der peger på et trygt undervisningsmiljø.

Dog er det også værd at bemærke at nogle elever ikke føler at de har nogle nære venner, som de kan betroe sig til på Hørby, og at der stadig er et fåtal, som i nogen grad synes det er spild af tid at være sammen med andre, som er forskellig fra en selv, hvilket fordrer et vist opmærksomhedsniveau fra vores side på at lede efter tegn, der viser om dette muligvis er en tendens i elevflokket. Synes eleverne fx ikke at det er spild af tid at være sammen med andre, som er forskellig fra en selv, men har bare ikke lyst til at tale med de andre? Eller ønsker de ikke at løse konflikterne med 'de andre'? Og hvordan er sammenhængen her mellem den tilsyneladende store tolerance og velvilje kontra frygten for at falde udenfor fællesskabet? Alt sammen tendenser, der fremadrettet er vigtigt at have for øje, så vi fortsat sikrer et godt undervisningsmiljø.

Tabel - Eftermåling 20/21

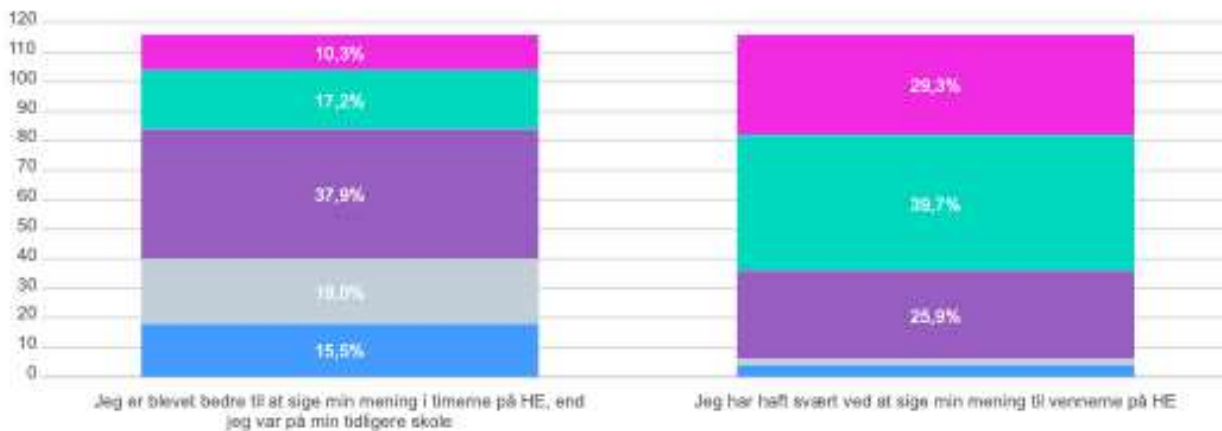
Du bedes tage stilling til følgende spørgsmål:

Det er i forlængelse af dette, interessant at se på, om eleverne tør sige deres mening i timerne på Hørby i afdækningen af undervisningsmiljøet på Hørby.

Tabel - Eftermåling 20/21:

Du bedes tage stilling til følgende udsagn:

Observationer

Total

116

- I meget høj grad
- I høj grad
- I nogen grad
- I mindre grad
- Slet ikke

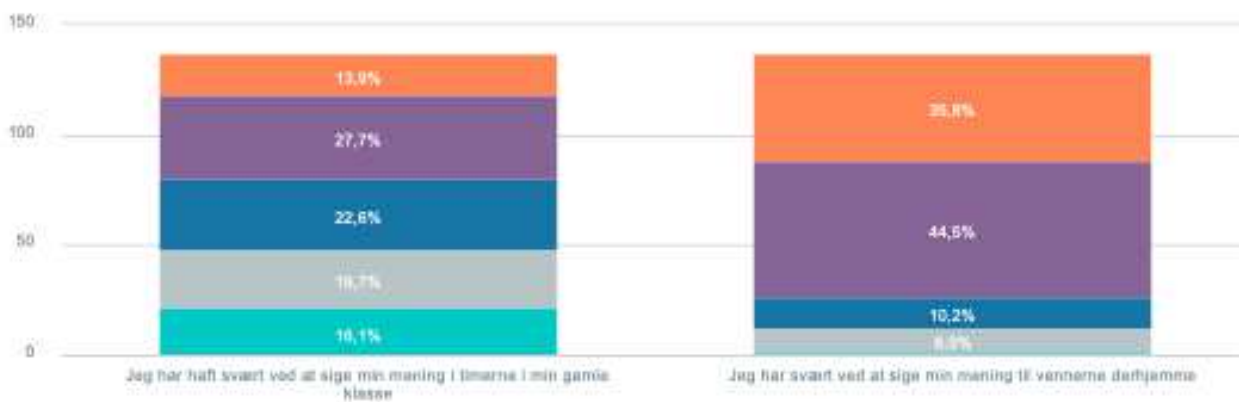
Her ser vi at kun en ganske lille procentdel (5,7 %) svarer *i meget høj grad* eller *i høj grad* til at de synes det er svært at sige deres mening til vennerne på Hørby. Dette i sig selv er godt for undervisningsmiljøet, og sammenholdt med at langt størstedelen af eleverne ikke synes det er spild af tid at være sammen med andre, som er forskellig fra og/eller har andre meninger end én selv, peger det også på et trygt undervisningsmiljø. 34,5 % af eleverne svarer da også at de *i meget høj grad* eller *i høj grad* er blevet bedre til at sige deres mening i timerne på HE, end de har været på deres tidligere skole. Tager vi andelen med, der til dette svarer *i nogen grad* er vi oppe på en andel på 74,4 % af eleverne.

Netop dette er interessant, da vi i elevholdende ser tegn op en stigende tendens til at være mere forbeholden overfor hinanden og ikke turde gå forrest, stå ved sig selv og give sin mening til kende i den store flok - ikke fordi eleverne ikke har taget stilling til forskellige diskussionsområder, men mere en frygt for at falde udenfor 'fællesskabet' og stå alene. Dette kan måske forsigtigt forklares som en eftervirkning af coronanedlukninger og restriktionerne, som de kommende elevhold på Hørby vil have været præget af i deres seneste års skolegang. Altså vil vi få nogle elevhold, der har været vant til, at den sociale udvikling og relationerne til andre skabes i små bobler, som nu i deres efterskoleår og som følge af at corona er på retur, skal sprænges til fordel for det store fællesskab. En tese, som vi som skole skal være opmærksom på. Dette pålægger også os en opgave fremadrettet i forhold til at få skabt rum for det store fællesskab og at skabe tryghed i dette, så denne tryghed også til stadighed gennemsyrrer undervisningsmiljøet.

Af undersøgelsen i vores førmåling af dette elevhold kan vi se at eleverne har nogle af de samme forventninger til fællesskabet i deres efterskoleophold som tidligere elevhold, bl.a. at man skal være *åben overfor andre mennesker, som ikke er ligesom én selv*, at man skal vise *åbenhed overfor nye undervisningsformer og udfordringer*, at man skal *have et godt samarbejde med lærerne og være der, hvis andre har brug for én*. Dog kan vi også i vores førmåling se en lille tendens til at eleverne er mere utrygge ved at sige deres mening i timerne, og tale med folk man ikke kender.

Tabel - Førmåling 21/22

Du bedes tage stilling til følgende udsagn:

Total

137

- Meget ofte
- Ofte
- At og til
- Sjældent
- Aldrig

Du bedes tage stilling til følgende udsagn:

Total

137

- Meget ofte
- Ofte
- At og til
- Sjældent
- Aldrig

I sammenligning med tidligere år kan vi se at antallet af elever, der svarer at de *meget ofte* har svært ved at sige deres mening i timerne er steget fra 13,1 % til 16,1 % på blot et enkelt elevhold. Derudover er der også 29,2 % af eleverne, der synes det er svært at tale med folk, de ikke kender. Til sammenligning lå denne andel på 27,7 % ved det forrige elevhold. Angående spørgsmålet omkring man har svært ved at sige sin mening til vennerne er der igen en lille stigning til 9,5 % der svarer *meget ofte* eller *ofte* i sammenligning med 8,4 % sidste år.

En ganske lille stigning i procentandelene, men samtidig en lille stigning der underbygges af de erfaringer vi gør os i undervisningen, hvortil et fokus på netop dette område skal skabes og skærpes, så det trygge undervisningsmiljø opretholdes, og vi fortsat har vores karakterdannelse, læringspræferencer og styrkesider/kompetenceområder som grundlag for vores pædagogiske grundlag, samt elevernes dannelse og uddannelse.

Undersøgelsen gælder for to år og skal revideres igen i 2025.